

Innspill til Liedutvalget fra skoler med utdanningsprogram idrettsfag.

Dette sendes inn på vegne av skoler med utdanningsprogram idrettsfag. Totalt 103 skoler i Norge tilbyr dette utdanningsprogrammet, alle fylker er representert. I tillegg er det også skoler som tilbyr utdanningsprogrammet privat og det er skoler som tilbyr deler av det. Nasjonal forening for idrettsfag (NFI) er en forening for de videregående skolene som tilbyr dette utdanningsprogrammet.

Tema 1, struktur i videregående opplæring

Vi ønsker å beholde dagens modell, modell 0

Vi ser klare fordeler med å ha et lagt løp for elevene som velger utdanningsprogram idrettsfag. Vi ønsker en modell hvor elevene har felles programfag og mulighet for å velge fordypning i valgfrie programfag i tillegg til fellesfag.

Elevene får teori og praksis og en variert og god skolehverdag. Fagkombinasjonenes helhet gir allerede nå mulighet for dybdelæring. Elevene som går utdanningsprogrammet har en felles identitet, og det skapes gode relasjonelle fellesskap gjennom en kultur som er tuftet på idrettens verdier og friluftslivets tradisjoner. Det gir god søkning til idrettsfag.

Når vi ser på gjennomføring, har elevene på idrettsfag høy gjennomføringsprosent. Årsaken til det kan være at vårt fagtilbud gir god variasjon, høy trivsel og motivasjon gjennom en skolehverdag med fokus på mestring. De får også praktisk erfaring innen varierte idrettsaktiviteter og treningsformer, friluftsliv og ledelse med høy relevans for en rekke høyere studier og yrker.

Vi er stolte av tilbudet vi gir elevene våre. Utdanningsprogram idrettsfag forbereder elevene på høyere utdanning og yrkesliv og gir dem erfaringer og opplevelser som legger grunnlag for viktig kompetanse i å mestre det sosiale livet. Det skaper en grunnmur av ferdigheter for å ta vare på egen og andres helse. Kombinasjonen mellom teori og praksis gir en unik mulighet for fordypning og dybdelæring. Godt læringsmiljø og læringsfellesskap står i fokus i alle fag.

Utdanningsprogram idrettsfag har gjennom mange år hatt fokus på sentrale temaer og begrep som nå blir løftet i fagfornyelsen og av Liedutvalget.

Livsmestring står i fokus. Gjennom en helhetlig kompetanse i fysisk og psykisk helse vil elever som fullfører dette utdanningsløpet få viktige verktøy som vil bidra til fokus på folkehelse.

Det er mange kjerneverdier vi vil trekke fram. Fokuset på personlig utvikling og identitet gjennom felles opplevelser i og utenfor klasserommet er et av dem. Gjennom godt miljø og

felleskap og fokus på glede og mestring opplever elevene at lærerne er tett på og ser hele eleven. Dette skaper robust ungdom.

Utdanningsprogram idrettsfag har fag som gir elevene kompetanse i ledelse hvor de bidrar lokalt og nasjonalt med trenerkompetanse i aktiviteter og idretter i ulike miljøer. Dette er særegenhet for idrettsfag. I tillegg ser vi de ulike fagene, folkehelse og idrett/aktivitet i et samfunnsperspektiv. Fagkombinasjonene gir elevene mulighet til satsing på toppidrett i sitt nærmiljø, eller velge breddeidrett, friluftsliv, ledelse eller andre teoretiske fag. Dette skaper en allsidighet i valgmuligheter som i sum gir elevene mange muligheter for videre studier.

Tema 2; utvidet rett til videregående opplæring

Vi ønsker at retten om «utvidet rett» får videre rammer. Vi ønsker at alle skal få muligheten uansett alder.

Et sentralt spørsmål vi må ta hensyn til i det videre arbeidet er hvorvidt dette skal gjelde elever som ikke har bestått, eller om det også skal være en rett for elever som ønsker å forbedre karakteren sin.

Tema 3, Innhold i videregående opplæring – fag og fagkombinasjoner

Problemstilling 1 - om fellesfag og fordypning

Utdanningsprogram idrettsfag er i dag bygget opp med 4 felles programfag og 4 valgfrie programfag. Disse ønsker vi å beholde. Når det gjelder fellesfag er det spennende tanker at norsk, engelsk og matematikk kan være redskapsfag. I så fall bør de også tilbys som programfag eller valgfrie programfag. Når det gjelder fordypning har vi allerede skrevet om dette under tema 1.

Nye fellesfag som bærekraftighet, klimafokus, digitale ferdigheter; 21 century skills er også spennende innspill.

Når det gjelder fremmedspråk stiller vi spørsmål om det er mulig å få til en mer fleksibel modell?

I dag velger elever fremmedspråk eller annen faglig fordypning i slutten av 7. trinn/starten på 8. trinn. Konsekvensen av dette valget slår først ut på Vg3 i den videregående skole. Grunnlaget elever gjør sitt valg på i tidlig ungdomsalder, kan endre seg med modning og motivasjon utover i skoleløpet. Det er ikke lett å se konsekvensen for elever/foresatte, når den kommer 6 år senere.

Ved dagens ordning må elever som ikke har hatt fremmedspråk på ungdomsskolen velge 140t fremmedspråk på Vg3. Det medfører at muligheten for å velge valgfritt programfag innen eget utdanningsprogram ikke er til stede. Faglig fordypning gir motivasjon og ifølge Ludvigsen-utvalget vil det være viktig for morgendagens skole.

Problemstilling 2 - om obligatoriske fag og valgbare fag

De fire obligatoriske programfagene på idrettsfag er med å gi idrettsfag identitet og det er en stor fordel at klassen har disse fagene sammen. De skaper en base for lærerne som underviser og gir et helhetlig tilbud innenfor idrett til elevene.

Studiefaglig fordypning finnes allerede på flere studieforbereidende utdanningsområder. Utdanningsprogrammet idrettsfag gir i dag god mulighet for fordypning. Felles programfag skaper en identitet og utvikler gode relasjoner, i tillegg til dybdelæring. Valgfrie programfag gir mulighet til videre fordypning. Veldig mange elever fullfører og består.

Veksling av teori og praksis gir gode muligheter til å få en aktiv hverdag samtidig som man får faglig fordypning. I dagens samfunn vil helsefremmende aktivitet og trening være sentralt for alle elever med tanke på livsmestring og folkehelse. Det utvikles kompetanse som blir viktig i framtidens samfunn og arbeidsmarked.

Utdanningsprogram idrettsfag gir tidlig spissing i de felles programfagene og de VPF programfagene. Elevene får spisset kunnskap og ferdigheter fra de starter på VG1. De har allerede et forhold til fysisk aktivitet fra kroppsøving i grunnskolen, Fysak valgfag for de som har dette og egen idrettsaktivitet på fritiden.

Hvilke fag er den grunnleggende utdannelsen og hvor mange er VPF programfag? Hva skal være med i kjernekompetansen til elevene? Vi er skeptiske til fritt valg av moduler med fag og valgfrie programfag med tanke på identitet og tilhørighet i tillegg til dybdelæring og læringsutbytte. Vi tror også det vil gi bedre forutsetninger for dybdelæring når modulene er lagt i forkant.

Hvordan skape en tydelig identitet for elevene som går på studiespesialisering uten at det går ut over de som allerede har denne identiteten på de studieforbereidende utdanningsprogrammene?

Problemstilling 3 - om vurdering og dokumentasjon

Vurderingsregime i dag, kan det gjøres på en annen måte?

I praktiske fag er det en utfordring med mye dokumentasjon i dagens system. Kan man gå mer over mot mappevurdering? Er det mulig å gi elevene færre vurderingssituasjoner med karakter og legge mer vekt på underveiskarakter og fremovermeldinger uten karakter?

Vi mener det må være mer enn eksamen med vurdering med karakter, men ser samtidig at det i dagens skolesystem kan være utfordrende for elevene med mange vurderinger med karakter.

Med vennlig hilsen

Styret i Nasjonalt forening for idrettsfag i vgs

På vegne NFI`s medlemskoler:

Asker vgs	Sandnes vgs	Gausdal vgs
Bø vgs	Stange vgs	Kongsberg vgs
Tromsdalen vgs	Bodin vgs og maritime fagskole	Horten vgs
Stord vgs	Stend vgs	Øvrebyen vgs
Bjerke vgs	Vest-Lofoten vgs	Lambertseter vgs
St Olav vgs	Sotra vgs	Nannestad vgs
Kristiansand katedralskolen Gimle	Rælingen vgs	Lena-Valle vgs
KVS-Lyngdal	Odda vgs	Olav Duun vgs
Sam Eyde vgs	Bjørkelangen vgs	Frederik II vgs
Hjalmar Johansen vgs	Re vgs	Fauske vgs
Steinkjer vgs	Romsdal vgs	Sortland vgs
Kirkeparken vgs	Ås vgs	Trysil vgs
Alta vgs	Kragerø vgs	Polarsirkelen vgs
Kopervik vgs	Kalnes vgs	Nord-Østerdal vgs
Ulstein vgs	Ringerike vgs	Verdal vgs
St Svithun	Narvik vgs	Orkdal vgs
Sola vgs	Melhus vgs	Mosjøen vgs
Meråker vgs	Askim vgs	Ålesund vgs
Sygna vgs	Strinda vgs	Dønski vgs
Rosthaug vgs	Storhamar vgs	Hvam vgs
Tingvoll vgs	Voss gymnas	Framnes KVGS
Lørenskog vgs	Tvedestrand og Åmli vgs	Gol videregående skole
Nes vgs	Thor Heyerdahl vgs	Sande vgs
Bryne vgs	Sandefjord vgs	Firda vgs
Eidsvoll vgs	Ølen vgs	Malvik vgs
Kvadraturen skolesenter	Drammen videregående skole	Flora vgs
Roald Amundsen videregående skole	Hadeland vg	Halden vgs
St Hallvard		